



Aan de leden van de  
verenigde vergadering

V.V: 24 november 2010  
Agendapuntnr. K.2  
Onderwerp evaluatie fusies waterschappen

Datum 19 oktober 2010  
Bijlagen geen

## 1. Inleiding

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland voeren momenteel een evaluatie uit naar de effecten van de fusies van de waterschappen per 1 januari 2005. Hierover bent u onlangs mondeling geïnformeerd. Door middel van deze notitie ontvangt u nadere informatie over het doel en de aanpak van dit onderzoek.

### *Aanleiding voor de evaluatie*

Het college van Gedeputeerde Staten (GS) heeft in januari 2003 aan Provinciale Staten (PS) toegezegd dat de effecten van de fusies zullen worden geëvalueerd in 2007/2008. Omdat er in 2008 waterschapsverkiezingen hebben plaatsgevonden en in 2009 als gevolg van de Wet modernisering waterschapsbestel een gewijzigde bestuurssamenstelling bij de waterschappen is geïntroduceerd, is de evaluatie uitgesteld tot 2010.

### *Doelstelling en reikwijdte*

De centrale vraag van het onderzoek luidt: *Heeft de reorganisatie van het waterschapsbestel in Zuid-Holland opgeleverd wat destijds werd beoogd?*

De evaluatie moet derhalve inzicht bieden in de mate waarin de fusies de waterschappen beter in staat hebben gesteld om hun huidige en toekomstige opgaven in het kader van het waterbeleid effectief en efficiënt uit te voeren. De huidige resultaten worden vergeleken met de doelen van de fusies. Tijdens het onderzoek zal blijken welke waarde deze leerervaringen bieden voor de organisatieontwikkeling in de toekomst. Het onderzoek dient niet om één of meerdere toekomstbeelden op te stellen. Wel kan worden geïventariseerd welke bepaalde factoren en opgaven elementen vormen die in de toekomst een rol kunnen spelen.

Uitspraken over de 'interne bedrijfsvoering' van de waterschappen vallen buiten de onderzoeksopdracht. Het is ook niet de bedoeling uitspraken te doen over de taakverdeling tussen de provincie, waterschappen en gemeenten, noch over de toekomstige bestuurlijke organisatie, noch over de toekomstige schaal van gebiedsgericht werken, of andere thema's die op dit moment in de landelijke discussies over het waterbeheer aan de orde zijn.

Omdat er indertijd geen 0-meting is gehouden, zal de causale relatie tussen de huidige situatie en de gerealiseerde fusie niet altijd objectief vast te stellen zijn. Hierbij geldt ook het besef dat de huidige staat van de waterschappen niet alleen het gevolg is van de fusies. De wereld is sterk veranderd sinds de (aanloop naar) de fusies. De te voeren gesprekken zullen zoveel mogelijk duidelijkheid moeten verschaffen over de effecten van de fusies. Ter vergelijking doen ook de niet-gefuseerde hoogheemraadschappen van Delfland en De Stichtse Rijnlanden mee aan het onderzoek.

### *Organisatie en aanpak*

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van en onder verantwoordelijkheid van de provincie.

De waterschappen zijn echter nauw betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het onderzoek. De provincie en de waterschappen hebben op 29 juni 2010 in een bestuurlijk overleg afgesproken dat in dit onderzoek wordt samengewerkt op basis van de volgende vier uitgangspunten:

1. er wordt vanaf het begin samen opgetrokken;
2. er bestaat volstrekte helderheid over inhoud en intentie van het onderzoek;
3. de waterschappen participeren op evenwaardige basis in alle stappen van het onderzoek en in de aansturing;
4. er wordt een gezamenlijke planning opgesteld die recht doet aan de betrokkenheid van de waterschappen en de waterschapsbesturen én van de provincie en het provincie bestuur

Gezien voorgaande participeren de waterschappen actief in de bestuurlijke begeleidingscommissie en de ambtelijke begeleidingscommissie.

Bij het onderzoek wordt gebruik gemaakt van openbare gegevensbronnen, zoals de Waterbeheerplannen en begrotingen, aangevuld met ondermeer de plannen van aanpak voor de fusies. Verder zijn zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de diverse waterschappen. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de provincie Zuid-Holland, de regionale directie Rijkswaterstaat Zuid-Holland en een selectie van gemeenten, en met diverse belangenorganisaties (agrarische, bedrijfsleven, natuur en milieu). De uitkomsten van het onderzoek worden ter validering voorgelegd aan de ambtelijke en bestuurlijke begeleidingscommissie.

### *Vervolgtraject*

De eerste onderzoeksresultaten worden op 22 oktober gepresenteerd in de bestuurlijke begeleidingscommissie. Op 15 november wordt het eindconcept besproken. Het rapport wordt rond 1 december opgeleverd aan de provincie, ter vaststelling door GS. Vervolgens zullen het aanbieden aan Provinciale Staten.

Wij zullen uw vergadering t.z.t. nader informeren over de uitkomsten van het onderzoek en de reacties daarop van de waterschappen.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

w.g.

w.g.

M.J.H. van Kuijk

mr. J.H. Oosters